№ 9 Буйруктун көчүрмөсү

09.09.2022-жыл

Ж.Бөкөнбаев атындагы № 15 жалпы орто билим берүүчү мектеби

“Кыргыз Республикасынын Мамлекеттик тили жөнүндө”

“Кыргыз Республикасынын Мамлекеттик тили жөнүндө” мыйзамынын кабыл алынгандыгынын 33 жылдыгына карата мамлекеттик тилдин бир айлыгы боюнча иш — чараларынын негизинде Ала-Бука райондук билим берүү бөлүмүнүн 09-сентябрь 2022жылдын №0208/359 буйругунун негизинде

Буйрук кылам:

1.Мектепте Кыргыз Республикасынын «Мамлекеттик тили жөнүндө» бир жылдык иш- план түзүлсүн.(тиркемеге ылайык)

2."Кыргыз Республикасынын мамлекеттик тили жөнүндө”мыйзамынын кабыл алынгандыгынын 33 жылдыгына карата мамлекеттик тилдин бир айлыгы боюнча иш —чаралар өткөрүлсүн.(тиркемеге ылайык)

3.Өткөрүлгөн иш-чара боюнча маалымат ар бир айдын аягында Ала-Бука райондук билим берүү бөлүмүнүн алдындагы окуу-методикалык кабинетине жөнөтүлсүн.

4.Буйруктун аткарылышына жооптуу болуп класстан тышкаркы иштерди уюштуруу боюнча директордун орун басары М.Сmановага милдеттендирилсин.

Мектеп директору: А.Н.Жоробекова

Бекитемин:

Мектеп директору: ________ А.Н. Жоробекова

"____" сентябрь 2022-жыл

Ала-Бука райондук билим берүү бөлүмүнүн 2022-жылдын 9-сентябрындагы №0208/359 буйругун аткаруу, Мамлекеттик тил мыйзамынын ишке ашырылышы жана Кыргыз Республикасынын Мамлекеттик тил статусун алганынын 33 жылдыгына карата бир айлык жарыялоо боюнча Жоомарт Бөкөнбаев атындагы №15 жалпы орто билим берүүчү мектебинде түзүлгөн

Иш-чара

№	Аткарылуучу иштин мазмуну	Өтүүлүчү мөөнөтү	Кимдер жооптуу
1	"Тилим менен улутмун. Тилим менен улукмун" деген темада 1-4 класстары арасында таймаш өткөрүү. Таймаштын темалары: 1. Жомоктор(1-класстары арасында көргөзмөлүү жжасалгалары менен өткөрүү) 2. Табышмактар(2-класстары арасында көргөзмөөлүү жасалгалары менен өткөрү) 3. Макал-лакаптар(3-класс арасында көргөзмөлүү жасалгалары менен өткөрүү) 4. Жаңылмачтар(4-класстар арасында көргөзмөлүү жасалгалары менен өткөрүү)	19-21 сентябрь	1-4 класстардын класс жетекчилери
2	"Эне тилим-эне сүтүм" деген темада 5-9-класстар арасында сүрөт, буклет, дубал гезиттер конкурсу	19-сентябрь	Көркөм өнөр технология мугалимдери
3	"Эне тилим – эне сүтүм" деген темада иш-чара өткөрүү	20-сентябрь	Кыргыз тили жана адабияты мугалими Арипбаева Н.
4	"Ар бир тил - өз эли үчүн улуу" деген темада 8-11класстар арасында семинар-трейнинг өткөрүү	21-сентябрь	Орус тили жана чет тили мугалимдери
5	"Ар бир тил - өз эли үчүн улуу" деген темада 8-11класстар арасында семинар-трейнинг өткөрүү	22-сентябрь	Кыргыз тили жана адабияты мугалими Абдырахман кызы Элнура, Тухтобаева М

6	“Эне тилим-эне сүтүм” деген темада иш-чара өткөрүү (6-11 класстар арасында)	23-сентябрь	Кыргыз тил жана адабияты мугалимдери Батырбекова Н., Курманбай кызы О.
7	1-11-класстарда “Эне тилим-эне сүтүм” деген темада тарбиялык сааттарды өтүү	14-23 – сентябрга чейин	Класс жетекчилер
8	“Кыргыз тилин кандай билесиз?” деген темада сабатту жазуу алуу	27-сентябрь	Мамлекеттик тил комиссиясы
9	Мамлекеттик тилди, улуттук дөөлөттөрдү даңктаган тегерек стол өткөрүү	29-сентябрь	Аялдар кеңешмесинин төрайымы Долимова М
10	Кыргыз акын жазуучуларынын портреттеринин көргөзмөсүн уюштуруу	3-октябрь	1-11 класс жетекчилери
11	“Тил биримдик тиреги” китеп көргөзмөсүн уюштуруу	Жыл бою	Китепканачы
12	Мамлекеттик тил боюнча өткөрүлгөн иш-чаранын жыйынтыгын чыгаруу. Ала-Бука райондук билим берүү бөлүмүнө маалымат тапшыруу.	Ар бир иш чара өтүлгөндө	Администрация

Мамлекеттик тил комиссиясынын төрайымы: Курманбай кызы Окила

"26" сентябрь 2022-жыл
№ 01/31 – 115

Достук айылы

Райондук билим берүү бөлүмүнө

Жоомарт Бөкөнбаев атындагы №15 жалпы орто билим берүүчү мектебинин Мамлекеттик тилдин 33жылдыгына карата өткөрүлгөн аткарылган иштер боюнча

МААЛЫМАТ

1. Ала-Бука райондук билим берүү бөлүмүнүн 2022-жылдын 6-сентябрындагы №163/2 жана 2022-жылдын 9-сентябрындагы №0208/359 буйруктарын аткаруу боюнча жумалык жана айлык иш чаралар иштелип чыкты.
2. Мамлекеттик тилди даңазалоо максатында бир айлык жарияланып, ар бир усулдук бирикмеге иш-чара бөлүнүп берилди. Мугалимдер арасында "Сабаттуу жазуу" акциясы өткөрүлдү. Алынган жат жазууну текшерилип, жыйынтыгын чыгарылып, папкага салынды.
3. "Тилим менен улутмун, тилим менен улукмун" деген темада 1-4класстар арасында таймаш өткөрүлдү.
4. "Жомоктор" деген темада 1-класстар арасында көргөзмөлүү жасалгалары менен иш-чара өткөрүлдү.
5. "Табышмактар" деген темада 2-класстар арасында көргөзмөлүү жасалгалары менен өткөрүштү.
6. "Макал-лакаптар" деген темада 3-класстар арасында иш-чара өткөрүштү.
7. "Жаңылмачтар" деген темада 4-класстар арасында көргөзмөлүү жасалгалары менен өткөрүштү.
8. "Эне тилим-эне сүтүм" деген темада 5-9-класстар арасында сүрөт, буклет, дубал гезиттер конкурсу болуп, мыкты жасалган мгектерден бурчтар жасалгаланды.
9. "Ар бир тил - өз эли үчүн улуу" деген темада 21-сентябрда гуманитардык усулук бирикмеде жана так жана табигый усулдук бирикмесинин мугалимдери тарабынан иш чара болуп өттү. Мында активдүү катышкан 10-б классынын окуучусу Файзуллаева Зулфизар, 8-а класс окуучусу Ахралжанов Тимур, 8-б класс окуучусу Кочкоралиева Адеми, 9-в класс окуучусу Нурридинова Муштарии деген окуучулар кызыктыруучу сыйлыктар менен сыйланышты.
10. 23-сентябрь – Мамлекеттик тил күнүнө карата "Эне тилим-эне сүтүм" деген темада кыргыз тили жана адабияты мугалимдери тарабынан чоң иш-чара өткөрүлдү. Иш-чаранын өзгөчөлүгү: мында ар бир класстан таланттуу окуучулар ыр жазышып, ырларын көркөм айтип беришти жана эне тилибизге болгон урматтоону бекемдешти.
11. "Мамлекеттик тил" боюнча өткөрүлгөн иш-чаранын жыйынтыгы чыгарылып, Ала-Бука райондук билим берүү бөлүмүнө тапшырылды.

Мамлекеттик тил комиссиясынын төрайымы: ________ Курманбай кызы Окила

БЕКИТЕМ
Мектеп директору: А.Жоробекова
"___" сентябрь 2022-жыл

№15 Ж.Бөкөнбаев атындагы жалпы орто билим берүүчү мектептин Кыргыз Республикасынын "Мамлекеттик тили жөнүндө" Мыйзамын ишке ашыруу максатында 2022-2023-окуу жылына карата түзүлгөн иш-чаралардын планы

№	Аткарылуучу иштин мазмуну	Аткаруу мөөнөтү	Жооптуулар	Күтүлүүчү натыйжа
1	Кыргыз Республикасынын "Мамлекеттик тили жөнүндө" Мыйзамын ишке ашыруу , мектепте мамлекеттик тилди өнүктүрүү максатында иш-чаралардын бир жылдык планын иштеп чыгуу	Август	1. Мектепжетекчилиги 2. Мамл.тил комиссиясынын мүчөлөрү	Иш-чаралардын бир жылдык планы иштелип чыгат, такталат.
2	Мектептинмамлекеттик тил комиссиясынын жылдык иш-планын тактоо, усулдук кабинеттеринде, залдарда Мамлекеттик тил жөнүндөгү Мыйзамынын, тилге байланыштуу доскалардын болушун камсыз кылуу, иретке келтирүү, аткарууга алуу	Август	1. Мектеп жетекчилиги 2. Мамл.тил комиссиясынын мүчөлөрү	Тил Мыйзамынын болушу камсыз кылынат, тилге байланыштуу доскалар, мамлекеттик тил комиссиясынын жылдык иш-планын иретке келтирилет, аткарууга алынат
3	Илим жана технология тилин өнүктүрүүгө салым кошуу максатында мектептеги компьютерлерге кыргызча компьютердик программаларды орнотуу менен иш-кагаздарынын мамлекеттик тилде жазылышын камсыз кылуу	Август жана ар дайым	1. Мектеп жетекчилиги 2. Мамл.тил комиссиясынын мүчөлөрү 3. Предметтик мугалимдер	Кыргызча компьютердик программаларды орнотуу менен иш-кагаздарынын мамлекеттик тилде жазылышы камсыз кылынат
4	Кыргыз Республикасынын "Мамлекеттик тили жөнүндө" Мыйзамынын 24-27-беренелеринин, кыргыз тилинин жазуу эрежелеринин талаптарына ылайык мектептеги көрнөк-жарнактардын, жасалгалоо иштеринин мамлекеттик тилде туура жазылышын камсыз кылуу (ондоо иштерин	Август жана ар дайым	1. Мектеп жетекчилиги 2. Мамл.тил комиссиясынын мүчөлөрү 3. Предметтик мугалимдер	Мамлекеттик тилде туура жазуу камсыз кылынат, ондоо иштерин жүргүзүлөт

	жүргүзүү)			
5	Кыргыз тилинин сааттарын бөлүштүрүү, календардык пландарды бекиттирүү, окуу китептерин тактоо	Август	1. Мектеп жетекчилери 2. Мамл.тил комиссиясынын башчылары 3. Кыргыз тилчи мугалимдер	Календардык пландар, окуу китептери такталат
6	Ийримдерди ("Манас таануу", "Кыргыз тилинин жазуу эрежелери", "Сулуу жазуу" ж.б.) жана ийрим жетекчилерин тактоо, иш-пландарын бекиттирүү	Сентябрь	1. Мектеп жетекчилери 2. Мамл.тил комиссиясынын мүчөлөрү 3. Кыргыз тилчи мугалимдер	Ийримдер, ийрим жетекчилери такталат
7	Тарбия концепциясынын негизинде, кыргыз элинин тилдик чеберчилигин даңазалоо, сөз дүйнөсүн байытуу максатында макал-лакаптарды, фразеологизмдерди, какшык-куйкум сөздөрдү, унутулуп бараткан тарбия берүүчү нукура кыргыз сөздөрүн бардык предметтерди окутууда колдонуу жана маани-маңызын окуучуларга терең түшүндүрүү	Ар дайым	1. Мектеп жетекчилери 2. Мамл.тил комиссиясынын мүчөлөрү 3. Кыргыз тилчи мугалимдер 4. Предметтик мугалимдер	Окуучулардын сөз байлыгы өсөт, тилдик чеберчилиги калыптанат.
8	Мамлекеттик тилдин 33 жылдыгын салтанаттуу белгилөө, кыргыз тилин даңазалоо максатында "23-сентябрь - Мамлекеттик тил майрамы" темасында ачык сааттарды, класстан тышкаркы иштерди,салтанаттуу иш-чараларды өткөрүү	23-сентябрга карата жана окуу жыл ичи	1. Мектеп жетекчилери 2. Мамл.тил комиссиясынын мүчөлөрү 3. Кыргыз тилчи мугалимдер	23-сентябрга каратаачык саатар, класстан тышкаркы иштер, салтанаттуу иш-чаралар өткөрүлөт
9	"Манас"эпосун, эпостогу улуттук баалуулуктарды тереңдетип окутуу, республикалык "Манас таануу" интеллектуалдык конкурсуна команда даярдоо максатында "Манас таануу" ийриминин ишин сапаттуу жүргүзүү	Октябрь-апрель	1. Мектеп жетекчилери 2. Мамл.тил комиссиясынын мүчөлөрү 3. "Манас таануу" ийриминин жетекчиси	Эпос тереңдетип окутулат, республикалык "Манас таануу" интеллектуалдык конкурсуна команда даярдалат
10	Кылмыштуулуктун, зордук-зомбулуктун алдын алуу, мамлекеттик тилди өнүктүрүү, тилдик көйгөйлөрдү жоюу максатында, мамлекеттик тилди даңазалоого багытталган иш-чараларды жыл ичинде уюштуруп туруу (предметтик кече, тематикалык кече, жолугушуу, дебат, конференция жана башкалар)	Иш-пландын негизинде	1. Мектеп жетекчилери 2. Мамл.тил комиссиясынын мүчөлөрү 3. Бардык предметтик мугалимдер	Мамлекеттик тилди өнүктүрүүгө бардык предметтик мугалимдер салым кошот
11	Мектептин педагогикалык кызматкерлеринин	Октябрь	1. Мамл.тил комиссиясынын	Мугалимдердин

	сабаттуулугун арттыруу максатында жат жазуу жаздыруу, "Сабаттуу бол" акциясын уюштуруу		мүчөлөрү	сабаттуулугу артат
12	Билим берүү стратегиясынын негизинде предметтик олимпиадага, ЖРТга, ПИЗАга окуучуларды даярдоо	Сентябрь-май	1. Мектеп жетекчилери 2. Мамл.тил комиссиясынын мүчөлөрү 3. Кыргыз тилчи мугалимдер	Окуучулардын билими бекемделет, бааланат, мыктылар тандалат
13	Билим берүү стратегиясын ишке ашыруу, окуучулардын билим сапатын жогорулатуу максатында 9-10-11-класстардын предметтик (кыргыз тили предмети) олимпиадасынын мектептик 1-2-3-этабын өткөрүү	Октябрь Ноябрь Декабрь	1. Мектеп жетекчилери 2. Мамл.тил комиссиясынын мүчөлөрү 3. Кыргыз тилчи мугалимдер	Окуучулардын билими бекемделет, бааланат, мыктылар тандалат
14	Билим берүү стратегиясын ишке ашыруу, окуучулардын билим сапатын жогорулатуу максатында 5-8-класстардын предметтик (кыргыз тили предмети) олимпиадасынын мектептик 1-2-3-этабын өткөрүү	Ноябрь Декабрь Февраль	1. Мектеп жетекчилери 2. Мамл.тил комиссиясынын мүчөлөрү 3. Кыргыз тилчи мугалимдер	Окуучулардын билими бекемделет, бааланат, мыктылар тандалат
15	Билим берүү стратегиясын ишке ашыруу, окуучулардын билим сапатын жогорулатуу максатында 3-4-класстардын предметтик (кыргыз тили предмети) олимпиадасынын мектептик 1-2-3-этабын өткөрүү	Декабрь Февраль Апрель	1. Мектеп жетекчилери 2. Мамл.тил комиссиясынын мүчөлөрү 3. Кыргыз тилчи мугалимдер	Окуучулардын билими бекемделет, бааланат, мыктылар тандалат
16	Мектепте мамлекеттик тилди өнүктүрүү максатында ар бейшемби "Бейшемби-кыргыз тили күнүн" үзгүлтүксүз өткөрүү, иштелмелерди папкага жыйноо	Ар жуманын бейшемби күнү	1. Мектеп жетекчилери 2. Мамл.тил комиссиясынын мүчөлөрү 3. Кыргыз тилчи мугалимдер	Ар бейшемби "Бейшемби-кыргыз тили күнү" өткөрүлөт, мамлекеттик тилди өркүндөтүүгө салым кошулат
17	Мамлекеттик тилди өнүктүрүүнүн усул-ыкмалары боюнча семинарларды, максаттуу иш-чараларды системалуу өткөрүп туруу (бардык предметтик мугалимдерге)	Пландын негизинде	1. Мектеп жетекчилери 2. Мамл.тил комиссиясынын мүчөлөрү	Максаттуу семинарлар, иш-чаралар системалуу өткөрүлөт, мугалимдердин билими өсөт
18	Таланттуу окуучулардын, мугалимдердин ыр, кара сөз түрүндө жазылган ой толгоолорун, эмгектерин топтоо, жыйнак чыгаруу, баалоо	Эмгектери топтолгондо	1. Мектеп жетекчилери 2. Мамл.тил комиссиясынын мүчөлөрү 3. Кыргыз тилчи мугалимдер	Окуучулардын, мугалимдердин эмгектери топтолот, жыйнак чыгарылат, бааланат.
19	Улуу жазуучу Ч. Айтматовдун 93 жылдыгына карата ачык сааттарды, класстан тышкаркы	Декабрь жана окуу жыл ичи	1. Мектеп жетекчилери 2. Мамл.тил комиссиясынын	Ч. Айтматовдун 93 жылдыгына арналган иш-

	иштерди, салтанаттуу иш-чараларды өткөрүү		мүчөлөрү 3. Кыргыз тилчи мугалимдер	чаралар өткөрүлөт, чыгармаларын окууга багыт берилет
20	Акын-жазуучулардын китептерин окууга болгон кызыгуусун арттыруу, аң-сезимин өстүрүү максатында “Жан дүйнөңдү китеп менен байыт” темасында жаш өспүрүмдөрдүн жаш өзгөчөлүгүнө жараша интеллектуалдык таймаш, дебат, викториналарды өткөрүү	Пландын негизинде	1. Мектеп жетекчилери 2. Мамл.тил комиссиясынын мүчөлөрү 3. Кыргыз тилчи мугалимдер 4. китепканачылар менен бирге	Окуучулардын китеп окууга болгон кызыгуусу артат, аң-сезими өсөт
21	21-февраль-Дүйнөлүк эне тил күнүнө карата ачык сааттарды, класстан тышкаркы иштерди, салтанаттуу иш-чараларды өткөрүү	Февраль	1. Мектеп жетекчилери 2. Мамл.тил комиссиясынын мүчөлөрү 3. Кыргыз тилчи мугалимдер	Окуучулардын аң-сезими өсөт, ынтымакка, достукка тарбияланышат
22	Мамлекеттик тилди өнүктүрүү, окуучулардын шыгын ойготуу максатында райондук деңгээлде “Жан дүйнө” көркөм окуу конкурсун өткөрүү (аймактык конкурстун темасы “Ден соолук-өмүр булагы”, райондук конкурстун темасы “Тарбия башаты-үй-бүлө”	Февраль-мектепте, март-аймактык, апрель-райондук	1. Мектеп жетекчилери 2. Мамл.тил комиссиясынын мүчөлөрү 3. Кыргыз тилчи мугалимдер	Мыкты көркөм окуган окуучулар тандалат, бааланат.
23	Улуу адамдардын кыргыз тилин даңазалаган цитаталарын, акын-жазуучулардын өз чыгармаларындагы тил маселеси боюнча көтөргөн проблемаларын, тарбиялык жана предметтик сабактарда кеңири талкуулоо	Ар дайым	1. Мектеп жетекчилери 2. Мамл.тил комиссиясынын мүчөлөрү 3. Кыргыз тилчи мугалимдер	Тил маселеси боюнча көтөрүлгөн проблемалар талкууланат, тилди өнүтүрүүгө салым кошулат
24	Бата берүүнүн, өлөңдөрдүн, кошоктордун түрлөрүн, айтуу себептерин, жер-суу аттарынын аталыштарынын маани-маңызын улуу муундардын оозунан кагаз бетине түшүрүү, видеого алуу менен атайын маалымат топтомдорун түзүү, иш-чараларды өткөрүү	Пландын негизинде	1. Мектеп жетекчилери 2. Мамл.тил комиссиясынын мүчөлөрү 3. Кыргыз тилчи мугалимдер	Атайын маалымат топтомдору түзүлөт, иш-чаралар, жолугушуулар өткөрүлөт, база түзүлөт
25	Мамлекеттик тилде, жогорку деңгээлде жазылган макалаларды, жазуу иштерин, иш-чараларды массалык-маалымат каражаттарына жарыялоо	Өз убагында	1. Мектеп жетекчилери 2. Мамл.тил комиссиясынын мүчөлөрү 3. Бардык предметтик мугалимдер	Материалдар массалык-маалымат каражаттарына жарыяланат

26	Билим берүүнүн бардык баскычында (улутуна жана жаш өзгөчөлүгүнө карабай) мамлекеттик ишмердүүлүктү тейлей турган кеп маданиятын өнүктүрүүнү биргеликте ишке ашыруу, коомдук жайларда мамлекеттик тилде сүйлөө	Ар дайым	1. Мектеп жетекчилери 2. Мамл.тил комиссиясынын мүчөлөрү 3. Бардык предметтик мугалимдер	Мамлекеттик тилде кеп маданиятын өнүктүрүү ишке ашырылат
27	Мамлекеттик тилди өнүктүрүү максатында жогорку жактардан жөнөтүлгөн кат-буйруктардын, мектептин планындагы иштердин өз убагында аткарылгандыгы жөнүндө маалыматтын өз мезгилинен кечиктирбей РБББга берүү	Ар дайым	1. Мектеп жетекчилери 2. Мамл.тил комиссиясынын мүчөлөрү	Аткаруучулук милдети күчөтүлөт

Түзгөн: [signature] О. Курманбай кызы